

Efterskoleforeningens Vejlederkonference 2021

20. – 21. september

Oplæg ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Emner for dagens oplæg

- **Generelle tendenser på vejledningsområdet**
– med afsæt i Det nationale program for udskoling og valg af ungdomsuddannelse
V/Helene Valgreen
- **Erfaringer fra udviklingsprogrammet**
V/Helene Valgreen
- **Anvendelse af erhvervspraktik**
V/Laura Mikkelsen
- **Regler og rammer**
V/Karina Nicolaisen

Generelle tendenser på vejledningsområdet

- med afsæt i Det nationale program for udskoling og valg af
ungdomsuddannelse

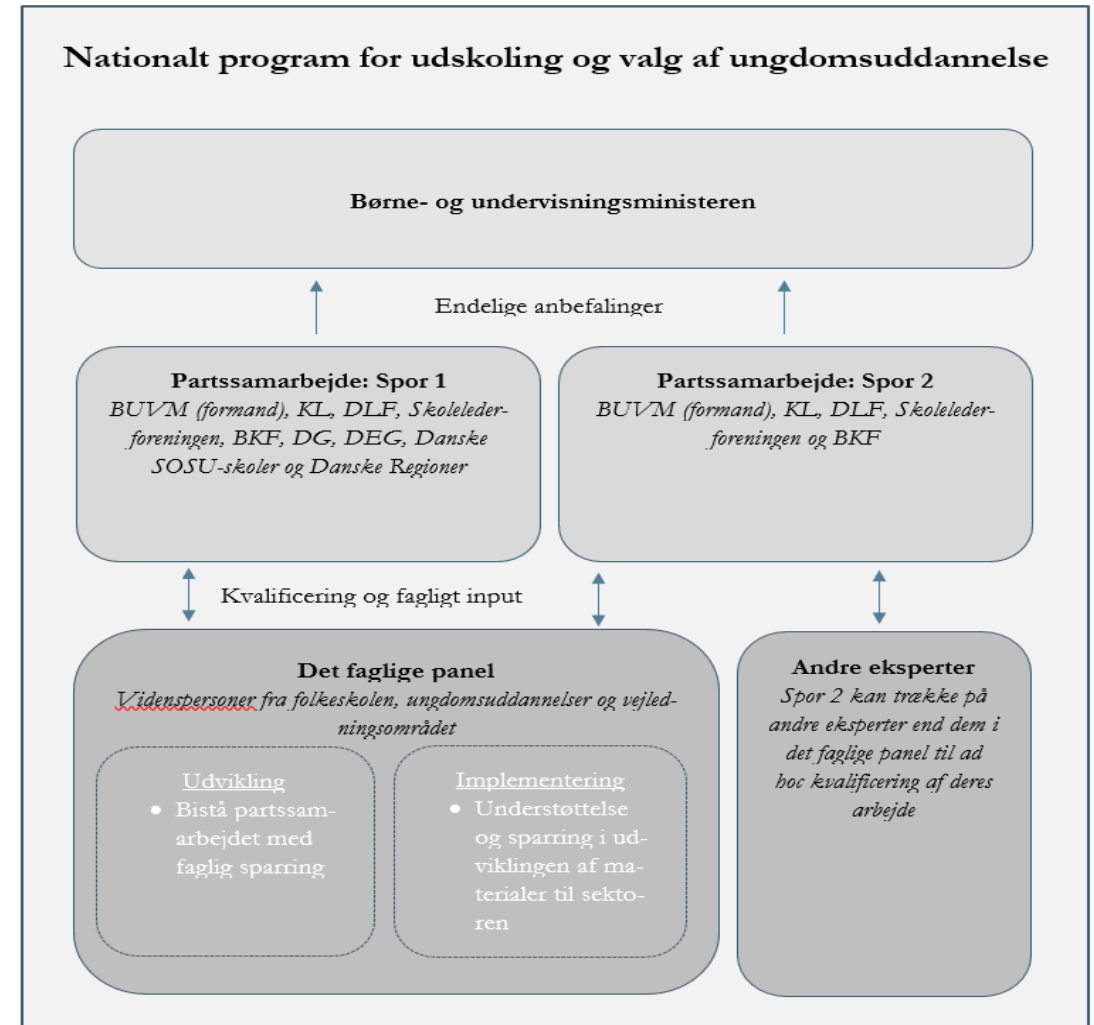
V/Helene Valgreen

Afsæt for programmet

Fra folkeskole til faglært - erhvervsuddannelser til fremtiden, 2018

"Aftaleparterne er derfor enige om, at:

- Etablere et nationalt program for valg af ungdomsuddannelse, som skal bidrage til at sikre, at alle elever i grundskolen præsenteres for en systematisk, koordineret og struktureret indsats (...) hvor lærerne får en fremtrædende rolle i forhold til elevernes valgkompetence.
- Det nationale program er en samlet retningsgivende ramme for indsatser relateret til valg af ungdomsuddannelse (...)
- Programmet skal understøtte en ny praksis (...) der skal sikre en styrket vejlednings- og afklaringsindsats i udskolingen."

De centrale emner lige nu

- Ikke ensidigt fokus på eud
 - bred, nuanceret og ligeværdig introduktion til alle ungdomsuddannelser
- Gentænkning af skolens dannelsesopgave
 - introduktion skal ind i fagene og ske gennem hele skoletiden
- Praksisnær undervisning i alle fag
 - anvendelsesorienterede elementer som en integreret del af undervisningen

Udviklingsprogrammet

V/Helene Valgreen

Udviklingsprogrammets samlede ramme

Aktiviteter i efteråret 2021 (fase 2)

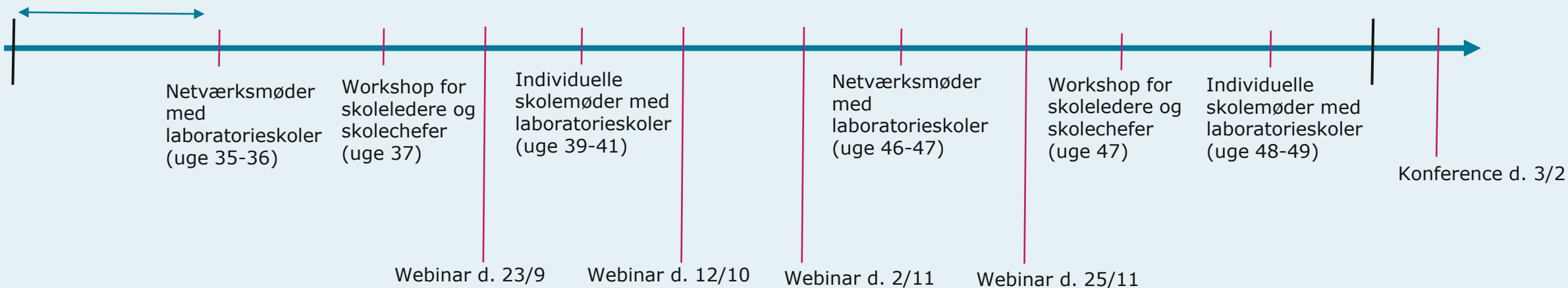

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Forår 2021

2022

Rekruttering af
skoler
Webinarer
Lokal udvikling af
indsatser

Laboratorieskoleindsatsen

Laboratorieskoleindsats - lokal kompetenceudvikling

- Struktureret arbejde ud fra metoder (hypoteser og aktionslæring)
- Udvikle et fælles sprog på de deltagende skoler

Netværksmøder og skolemøder for deltagne laboratorieskoler:

- Videndeling og inspiration
- Organisering af den konkrete indsats
- Kobling mellem teori og praksis – og refleksioner over egen praksis

Workshops for skoleledere og skolechefer:

fokus på at understøtte de deltagne skolars afprøvninger og aktionslæring (forankring)

Særlige opmærksomhedspunkter

- Kompetenceudviklingen skal være tæt forbundet med lærernes hverdag
- Udgangspunkt for skolernes arbejde er meget forskelligt
- Fokus på hvordan man omsætter viden til forbedret praksis
- Forankring: en udfordring på flere niveauer

Laboratorieskolerne arbejder ud fra 3 hypoteser

Uddannelse og job

Et øget og systematisk arbejde med det obligatoriske emne **Uddannelse og job** (karrierelæring) vil *flytte fokus fra valg til læring og understøtte, at lærerne kobler emnet sammen med den øvrige undervisning.*

Praksisfaglighed

Øget **praksisfaglighed** i undervisningen vil *skærpe elevernes kompetence til at koble praktiske og teoretiske kompetencer og åbne for nye perspektiver på uddannelsesvalg og fremtidig arbejdsliv*

Forældreinvolvering

Et særligt fokus på **forældreinvolvering** i udvikling af elevernes fundament for valg af ungdomsuddannelse *kan give nye oplevelser af sammenhænge for eleverne og fremme et bredt og ligeværdigt kendskab til uddannelsesveje*

Gennemgående pointer fra laboratorieskoleindsatsen

Operationelt niveau

- Lærere oplever ikke U&J som deres ansvar
- Mange tolkninger af praksisfaglighed blandt lærere
- Lærere udtrykker behov for større fokus på differentieret forældresamarbejde
- Et ønske om at skabe en "rød tråd" og mere struktur omkring arbejdet med U&J – en fælles dannelsesopgave gennem hele skoleforløbet

Strategisk niveau

- Unges uddannelsesvalg som en del af skolens kerneopgave kræver nyt narrativ (prioritering)
- Stimulere skolelederens interesse
- Kvalitetsrapporternes fokus
- Udfordring med U&J som timeløst emne

Den nationale formidlingsindsats

National formidlingsindsats – kompetenceudvikling som tilbud til alle landets lærere og vejledere

Tema-webinarer:

- Lærervenligt format: kort, præcist og anvendeligt
- Ekspertoplæg, hvor forskningsviden oversættes til en skolehverdag
- Praktiske eksempler på, hvordan kendte problematikker kan løses

Særlige opmærksomhedspunkter

- Begrænset deltagelse af lærere på forårets webinarer (men stor deltagelse af vejledere)
- Fra inspiration til forankring
- Praktikerne skal opleve webinarerne som direkte anvendelige i deres hverdag

Den nationale formidlingsindsats

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Fire webinarer om at styrke elevernes nysgerrighed på uddannelse, job og fremtid

Er du lærer, vejleder eller skoleleder og interesseret i den nyeste viden på feltet? Så deltag i fire gratis webinarer.

Torsdag d. 23. september kl. 15-16
Hvordan skabes faglig motivation i udskolingen?
Oplæg v. Louise Klinge, skoleforsker

Tirsdag d. 12. oktober kl. 15-16
Hvordan lykkes vi med at understøtte skoletrivsel for alle elever i udskolingen?
Oplæg v. Mette Pless, Center for Ungdomsforskning

Tirsdag d. 2. november kl. 15-16
Betydningen af praksisfaglige kompetencer for unges fremtid
Oplæg v. Camilla Hutter, leder af Nationalt Center for Erhvervspædagogik

Torsdag d. 25. november kl. 15-16
Nye perspektiver på et bredere dannelsesbegreb
Oplæg v. Stefan Hermann, rektor Københavns Professionshøjskole og formand for Danske Professionshøjskoler

Webinarrækken bliver fulgt op af en heldagskonference torsdag d. 3. februar 2022 med titlen
Hvordan kan god undervisning styrke elevernes nysgerrighed på uddannelse, job og fremtid?
Modtag mere information om konferencen ved at klikke ind på linket nedenfor.

Tilmeld dig på:
conferencemanager.dk/ungesovergange

- 8 webinarer (forår og efterår 2021) og en heldagskonference i februar 2022
- Artikler til emu.dk
- Film (forskere og praktikere)
- Gode praksiseksempler

Tilmelding til efterårets webinarer sker på
conferencemanager.dk/ungesovergange

- Alle er velkomne 😊

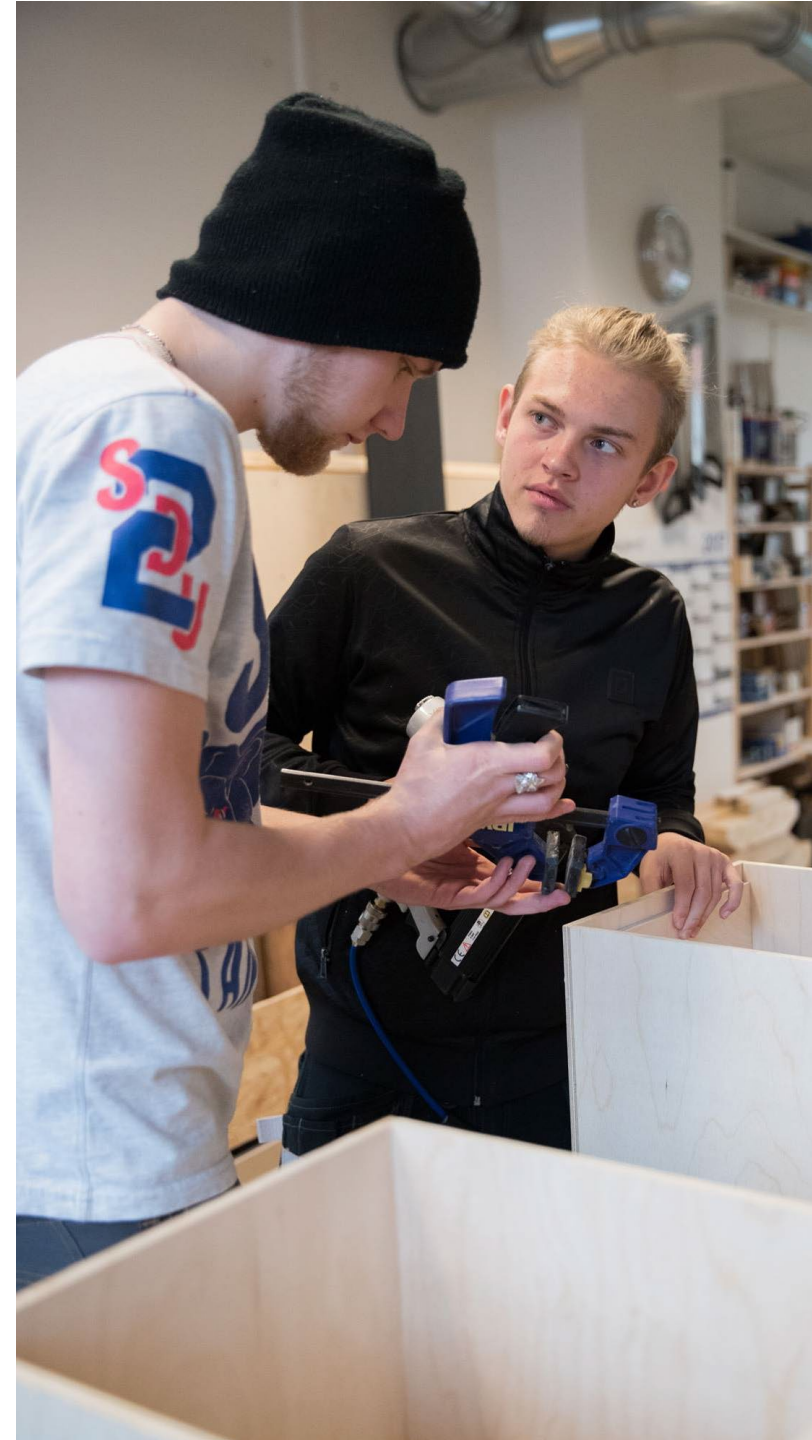

Anvendelse af erhvervspraktik

V/Laura Mikkelsen

Viden, der kan medvirke til, at flere elever kommer i gode erhvervspraktikforløb

- Undersøgelse af folkeskolens anvendelse af erhvervspraktik fra EVA (2021)
- Udgangspunkt i folkeskolers arbejde med praktik og **ledere, lærere** og **vejlederes vurdering** af, hvad der giver eleverne gode oplevelser og erfaringer i forbindelse med praktikforløb

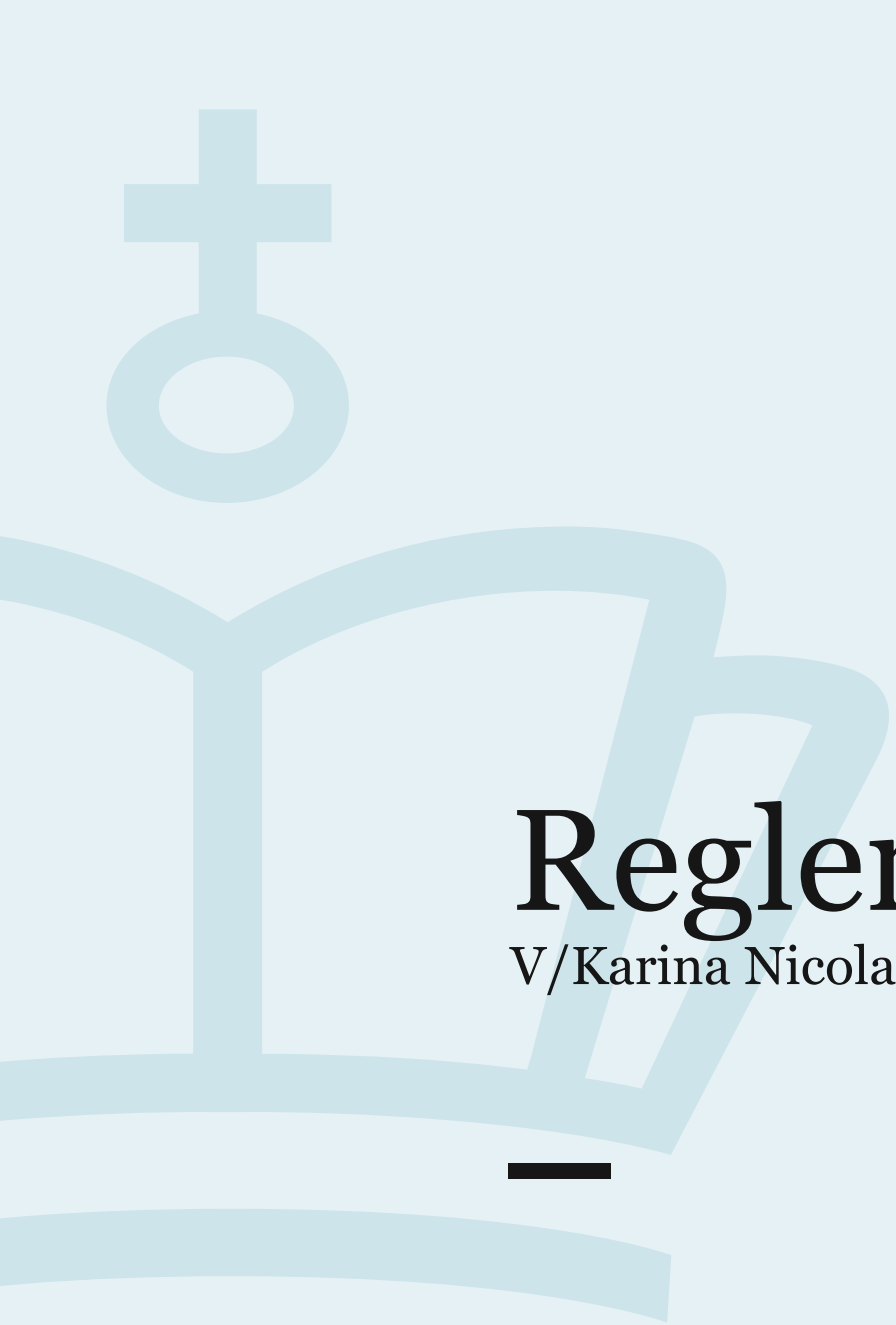
Undersøgelsen viser blandt andet, at:

- Mere end halvdelen af skolerne bruger praktik
- Før-, under- og efter-aktiviteter er med til at sikre gode praktikforløb
- Det er forskelligt, hvor meget skoler prioriterer praktik
- Skoler og kommuners prioritering af praktik er vigtig for at sikre gode praktikforløb

"Jeg bruger tid på at snakke med dem (eleverne), når de kommer tilbage, rent fysisk"

Lærer

Regler og rammer

V/Karina Nicolaisen

Ingen nye regler, men...

- Nødbrobygningsbekendtgørelsen gjaldt det meste af sidste skoleår (ingen fysisk fremmøde)
- Sommerens UPV blev rykket for 9. og 10. klasse i grundskolenødprøvebekendtgørelsen
- Sommerens UPV for 8. klasse blev aflyst og erstattet af "mini-UPV'en"
- Det nyeste er én sammenhængende plan – materiale udkom i april 2021

”Mini-UPV’en” - bestemmelsen

Grundskolenødprøvebekendtgørelsens § 7:

*Elever, der går i **8. klasse i skoleåret 2020/21**, skal ikke efter den 1. april 2021 have foretaget en uddannelsesparathedsvurdering ud over den, der er foretaget i dette skoleår forud for den 1. april 2021.*

*Stk. 2. Elever, der er omfattet af stk. 1, skal, når de påbegynder 9. klasse og **senest den 30. september 2021**, have en vurdering af, hvorvidt de har behov for en særlig målrettet skole- og vejledningsindsats. Skolen foretager denne vurdering i samarbejde med kommunalbestyrelsen.*

*Stk. 3. På skoler, der selv forestår vejledningen, påhviler ansvaret for vurderingen efter stk. 2 **skolens leder**.*

”Mini-UPV’en” - processen

- Det er op til skolens leder at sikre, bestemmelsen efterleves.
 - Procedurebekendtgørelsens bestemmelser gælder ikke for Mini-UPV
- Der skal ikke indberettes noget til optagelse.dk
- Der er ikke krav til, hvilke forudsætninger og kriterier, der lægges til grund for vurderingen
- Der er ikke krav om skriftlig tilbagemelding
- Der er krav om, at iværksætte en særlig målrettet skole- og vejledningsindsats

... Men husk, at den *rigtige* UPV ikke er langt væk

Huskeregler til UPV I

- UPV-regler og optagelseskriterier er forbundne, men de er reguleret forskelligt
- UPV til alle tre kategorier af ungdomsuddannelser – uanset retskrav el. lign.
- Indberetning af personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger *før* de faglige
- Ingen oplysninger i optagelse.dk uden relevans for optagelsesprocessen
- Revurdering hos KUI hvis IUP til *ønsket* uddannelse
- Frister for skolernes indberetninger og vurderinger er 1. december 2021 og 22. maj 2022 (den mundtlige prøvetermins påbegyndelse)

Huskeregler til UPV – fritagelse og skriftlig tilbagemelding

- Fritagelse for UPV *kun* i særlige tilfælde og efter konkret, faglig vurdering – involvér elev, forældre og hjemkommune
- Skriftlig meddelelse ved første vurdering i 8. og efterfølgende ved IUP
- Den skriftlige meddelelse skal være begrundet og beskrive det videre forløb
- Skriftlig besked kan først gives efter KUI's revurdering

OBS! Det er ikke nok at henvise til optagelse.dk!

Hvad er der på vej på regelsiden?

- En revision af vejledningsbekendtgørelsen er på vej
 - Har været i ekstern høring og ændrer på:
 - KUI's opgørelsesfrister for søge/måltal
 - Særbestemmelse om målgruppevurdering af det danske mindretal
 - Afsøgningsforløb til FGU (afsøgningsforløb *skal* afvente grundskolens afslutning)
- Der arbejdes i et dataspor med STAR i forhold til ungedatabasen, særligt med fokus på kommunikation mellem ungdomsuddannelser og kommuner
- Vi afventer stadig, hvordan forståelsespapiret skal udmøntes ift. at *"afskaffe uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse samt styrke vejledningsindsatsen"*